

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ СТРУКТУРАХ

*Ревуцька А.О., к.е.н, доцент,
Похитайло С.В.,
Черниш О.І.*

Уманський національний університет садівництва

Сільськогосподарська галузь є однією з основних галузей народного господарства, оскільки виробництво продуктів харчування – це стратегічна умова життя та розвитку всього населення країни. Водночас воно є сировинною базою легкої та харчової промисловості.

Чорноземні ґрунти і сприятливий клімат, велика густота населення, землеробські навички, які здавна склалися в сільському господарстві, і зручне економіко-географічне положення зробили рослинництво базовою галуззю господарства. На сьогоднішній день, на тлі скрутного становища у сільському господарстві та його невикористаного ресурсного потенціалу, виникають питання подальшої стабілізації продовольчої безпеки.

Низька віддача природно-ресурсного потенціалу, який використовується у сільському господарстві, пояснюється, насамперед, відсутністю ефективного власника, безгосподарним ставленням до землі, недосконалими технологіями виробництва, недотриманням науково обґрунтованих норм ведення землеробства, хибною практикою максимального залучення земель до виробництва монокультур, недостатнім внесенням мінеральних добрив, необґрунтованою ціною політикою, відсутністю достатньої кількості сільськогосподарської техніки та її низькою якістю, невиконанням природоохоронних заходів. Створення всебічно розвинутого високоефективного сільського господарства вимагає відповідного рівня розвитку матеріально-технічної бази та використання наявних ресурсів, які є обов'язковими елементами будь-якого виробничого процесу [2, с. 99].

Серед основних проблем, які торкнулися вітчизняних сільськогосподарських структур виділяють такі:

1) техніко-технологічна база України в сільському господарстві є дуже застарілою і працює ще з Радянських часів. Вітчизняна машинобудівна промисловість, що нараховує майже півтори сотні розрізнених підприємств, не модернізована, оснащена технічно застарілим устаткуванням, технологічно відстала: зношеність технологічного устаткування досягає 70-80%, його середній вік – 30-35 років, а самі технології виробництва машин – жорсткі;

2) відбувається процес «старіння» сільськогосподарських кадрів. Молоде покоління все частіше іммігрує у великі міста, де є всі умови для навчання та праці, цікавого відпочинку, через що частина кваліфікованих конструкторських, інженерно-технічних і робочих кадрів вже вважається втраченою;

3) значна частина сільськогосподарської продукції не знаходить збуту внаслідок пасивності споживчої кооперації, вкрай повільного становлення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів і кредитних спілок на селі;

4) умови використання сільськогосподарських угідь не покращує ситуації. Більша частина чорноземів вже виснажені, вони втрачають свою продуктивність через недотримання правил обробки землі [1, с. 158].

Оскільки сільськогосподарське виробництво має переважно сезонний характер, то нормальне функціонування галузі вимагає раціонального й обґрунтованого співвідношення між власними та залученими коштами. Тому зростає необхідність пошуку зовнішніх джерел, найбільш розповсюдженим серед яких є кредити.

Банківські позики допомагають розвиватися промисловості, малому підприємству та сільському господарству але для забезпечення сталого розвитку потрібні передусім середньо- та довгострокові кредити. Короткострокове кредитування розв'язує проблему отримання відповідних ресурсів для проведення польових робіт, а довгострокове кредитування є передумовою розширення та оновлення виробничих фондів.

Характерною ознакою сучасного стану кредитування сільськогосподарських підприємств України є домінування короткострокових кредитів. На сьогоднішній день тільки 13% підприємств використовують кредити на технологічне оновлення виробництва а 8% – на його розширення [1, с. 35].

Досить вагомою є державна підтримка аграрного сектора – це один з пріоритетних напрямів економічної політики у багатьох країнах світу, який розглядається як необхідний інструмент аграрної політики в умовах ринку.

За обмеженості бюджетних ресурсів виникає необхідність співпраці українських сільськогосподарських підприємств з іноземними інвесторами саме у сфері інвестування модернізації основних фондів.

Не менш важливим зовнішнім джерелом фінансування агроформувань є іноземні інвестиції. Але в безпосередньо в сільське господарство вкладається лише 12% від загального обсягу інвестицій в економіку України [2, с.100].

Отже, можна говорити про те, що від обсягів фінансування компанії її власниками, навіть більше ніж від розміру господарства, залежить тип обробітку ґрунту, який переважає в господарстві. Так, малі і середні підприємства з недостатніми обсягами фінансування, зазвичай використовують систему зменшеного обробітку і частково систему збереження родючості ґрунту.

Тому, стратегічним пріоритетом соціального та економічного розвитку України є підвищення рівня продовольчої безпеки держави на основі нарощування виробництва продуктів харчування, поліпшення їх якості і збалансованості за поживними елементами. Також, стабільна державна підтримка сільськогосподарських виробників, залучення іноземних інвестицій, видача коротко- та довгострокових кредитів.

Література:

1. Становлення та ефективність функціонування сільськогосподарських виробничих структур різних організаційно-правових форм / Березівський П.С., Березівська О.Й, Березівський З.П. та ін. – Львів, 2007. – 202 с.

2. Ганначенко С.Л. Інноваційні ресурсозберігаючі технології в землеробстві / С.Л. Ганначенко // Економіка АПК. – 2012. – № 1. – С. 99-102.

ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

*Рекечинський Р.О.,
Котвицька Н.М., к.е.н., доцент
Уманський національний університет садівництва*

У даний час Україна своїм стратегічним напрямком розвитку економіки обрала створення інноваційної економіки. Адже, тільки через інновації на національному рівні можна прийти до формування інноваційної економіки, як найбільш перспективної форми розвитку країни.

Завдяки використанню інноваційних процесів заснованих на досвіді й аналізі сучасних тенденцій розвитку економіки провідних західних країн може бути сформована інноваційна економіка країни, яка не тільки забезпечить виробництво нових конкурентних, а значить і високо прибуткових товарів і продуктів, але і стабільне зростання економіки країни в цілому.

Як показує аналіз світових сільськогосподарських ринків низки країн, інновації в агропродовольчому виробництві займають значну частину агропромислового бюджету. Основними напрямками в даному секторі вважаються біотехнології і технічний прогрес (модернізація). Біотехнології в сільському господарстві спрямовані на збільшення обсягів продукції в рослинництві і тваринництві, за рахунок підвищення родючості ґрунту, приросту урожайності сільгоспкультур, поліпшення якості культур, недопущення процесів деградації і руйнації природних екологічних систем та середовища.

До початку ХХ в. в індустріально розвинутих країнах біологічна продуктивність сільського господарства становила лише 10-20% потенціалу. Саме впровадження мінеральних добрив постійно дозволяє збільшувати врожайність і в поєднанні з селекцією тварин зміцнює кормову базу і підвищує продуктивність тваринництва.

Біотехнології є глибоким революційним проривом у розвитку продуктивних сил. Саме регулювання біологічних процесів дозволяє: підвищити продуктивність біологічних процесів рослинництва і тваринництва; зробити більш економічними біологічних процесів рослинництва і тваринництва; забезпечити більш ефективне використання мінеральних добрив, води, енергії.